

MATICA BOŠNJAČKA

Ljetopis

NAUČNI ČASOPIS ZA DUHOVNOST,
KULTURU I UMJETNOST

ISSN 2787-3447

BROJ 1

Novi Pazar
jesen 2021.

MATICA BOŠNJAČKA

LJETOPIS

NAUČNI ČASOPIS ZA DUHOVNOST, KULTURU I UMJETNOST

SAVJET ČASOPISA

akademik Muamer Zukorlić, Internacionalni univerzitet u Novom Pazaru
(Novi Pazar, Sandžak, Srbija) – predsjednik

akademik Šerbo Rastoder, Univerzitet Crne Gore (Bar, Crna Gora) – član

akademik Hasnija Muratagić-Tuna, Univerzitet u Sarajevu (Sarajevo, Bosna i Hercegovina) – član

akademik Fatmir Bači, Bošnjačka akademija nauka i umjetnosti (Šijak, Albanija) – član

dr. Zejćir Ramčilović, Univerzitet sv. Kirilo i Metodije (Skoplje, Makedonija) – član

dr. Suada Džogović, Edukacioni fakultet Prizren (Peć, Kosovo) – član

dr. Remzija Hadžiefendić-Parić, Islamska gimnazija (Zagreb, Hrvatska) – član

dr. Harun Crnovršanin (Ofenbah, Njemačka) – član

UREDNIK ČASOPISA: **prof. dr. Jahja Fehratović**, Internacionalni univerzitet u Novom Pazaru
(Novi Pazar, Srbija)

ZAMJENIK UREDNIKA: **mr. Osman Softić**, Fakultet za islamske studije
(Sarajevo, Bosna i Hercegovina)

SEKRETAR: **msc. Salahudin Fetić**, Internacionalni univerzitet u Novom Pazaru (Novi Pazar, Srbija)

TEHNIČKI SEKRETAR: **msc. Semir Madžgalj**, Internacionalni univerzitet u Novom Pazaru
(Novi Pazar, Srbija)

DTP: **prof. Senad Redžepović**, Islamska zajednica u Srbiji (Novi Pazar, Srbija)

KORICE: **prof. Denis Kučević** (Novi Pazar, Srbija)

LEKTURA: **prof. Alma Rizvanović**, Internacionalni univerzitet u Novom Pazaru
(Novi Pazar, Srbija);

prof. Samir Škrijelj, Islamska zajednica u Srbiji (Novi Pazar, Srbija)

ŠTAMPA: “Grafičar”, Užice

IZDAVAČ: MATICA BOŠNJAČKA

ADRESA: Rifata Burdževića 1, 36300 Novi Pazar, Srbija

WEB: www.maticabosnjacka.org

E-MAIL: ljetopis@maticabosnjacka.org

ČASOPIS IZLAZI DVAPUT GODIŠNJE

ISSN (ŠTAMPANO IZD.): 2787-3447

ISSN (ONLINE): 2787-3455

MATICA BOŠNJAČKA

SARADNICI

- prof. dr. Ismail Palić, Univerzitet u Sarajevu (Sarajevo, Bosna i Hercegovina)
- prof. dr. Alen Kalaldžija, Univerzitet u Sarajevu, (Sarajevo, Bosna i Hercegovina)
- prof. dr. Rifat Alihodžić, Univerzitet Crne Gore (Podgorica, Crna Gora)
- prof. dr. Emina Berbić Kolar, Sveučilište J.J. Strossmayer Osijek (Osijek, Hrvatska)
- prof. dr. Amela Lukač-Zoranić, Internacionalni univerzitet u Novom Pazaru (Novi Pazar, Srbija)
- prof. dr. Almir Pramenković, Fakultet za islamske studije (Novi Pazar, Srbija)
- prof. dr. Jasmina Ahmetagić, Internacionalni univerzitet u Novom Pazaru (Beograd, Srbija)
- prof. dr. Rejhan Kurtović, Internacionalni univerzitet u Novom Pazaru (Sjenica, Srbija)
- prof. dr. Kemal Džemić, Internacionalni univerzitet u Novom Pazaru (Tutin, Srbija)
- prof. dr. Selim Šaćirović, Univerzitet u Nišu (Novi Pazar, Srbija)
- prof. dr. Sadik Idrizi, Edukacioni fakultet Prizren (Prizren, Kosovo)
- prof. dr. Vedat Bajrami, Edukacioni fakultet Prizren (Prizren, Kosovo)
- prof. dr. Hasan Džilo, Fakultet islamskih nauka u Skoplju (Skoplje, Makedonija)
- dr. Muljaim Kačka, Edukacioni fakultet Prizren (Prizren, Kosovo)
- dr. Mersim Ziljkić (New York, USA)
- mr. Nedžad Mehmedović, Univerzitet sv. Kirilo i Metodije (Skoplje, Makedonija)
- mr. Esko Muratović, Univerzitet Crne Gore (Podgorica, Crna Gora)
- mr. Sait Šabotić, Univerzitet Crne Gore (Nikšić, Crna Gora)
- msc. Sajma Feratović, JUOŠ „Hajro Šahmanović“ (Gusinje, Crna Gora)
- msc. Azra Hodžić-Kadić, Univerzitet u Beču (Beč, Austrija)
- msc. Abduselam Fetić, (Pariz, Francuska)
- prof. Hadžem Hajdarević, Društvo pisaca BiH (Sarajevo, BiH)
- prof. Refik Akova (Istanbul, Turska)
- Elvira Kujević (Berlin, Njemačka)
- Esad Krcić (New York, USA)

MEĐUNARODNA KONFERENCIJA

„SANDŽAK IZMEĐU STRADANJA I POBJEDE“

Novi Pazar, 3. septembar 2021.

CIP - Каталогизacija y publikaciji
Narodna biblioteka Srbije, Beograd

32

LJETOPIS : naučni časopis za duhovnost, kulturu i umjetnost / urednik Jahja Fehratović. - [Štampano izd.]
. - 2021, br. 1- . - Novi Pazar : Matica bošnjačka, 2021-
(Užice : Grafičar). - 23 cm

Polugodišnje. - Drugo izdanje na drugom medijumu: Ljetopis
(Matica bošnjačka. Online) = ISSN 2787-3455
ISSN 2787-3447 = Ljetopis (Matica bošnjačka. Štampano
izd.)

COBISS.SR-ID 49418761

MUFTIJA PROF. DR. MEVLUD DUDIĆ

Muftija prof. dr. Mevlud Dudić rođen je 21. 6. 1966. god. u selu Biohane, općina Tutin. Nakon Allauddin medrese u Prištini, završio je Islamski teološki fakultet u Sarajevu. Specijalističke studije završio je u Sjedinjenim Američkim Državama u dva navrata: 2002. godine boravi na Univerzitetu Harisonburg u Virdžiniji, a 2008. godine na studijskom putovanju State Departmenta u Vašingtonu u okviru projekta “Obrazovna politika lidera”. Magistrirao i doktorirao na Internacionalnom univerzitetu u Novom Pazaru.

Od 1994. do 2006. god. obnašao je funkciju direktora Gazi Isa-beg Medrese, kada je izabran za dekana Fakulteta za islamske studije gdje je bio od 2006. do 2008. godine.

Bio je od 2001. god. i član Vladine komisije za uvođenje i sprovođenje vjeronauke u obrazovni sistem Srbije.

Od 2008. do 2014. obnašao je dužnost rektora Univerziteta u dva mandata. Prošao je proceduru izbora u zvanja asistenta, docenta, vanrednog i redovni je profesor Komunikologije.

Od 2009. do 2010. biran je za predsjednika Bošnjačke kulturne zajednice, a od 2010. do 2011. godine predsjednik je Bošnjačkog nacionalnog vijeća.

Član je Senata i jedan od osnivača Bošnjačke akademije nauka i umjetnosti od 2011. kao i Senata Svjetskog bošnjačkog kongresa od 2012. god. U oktobru 2013. god. imenovan je za muftiju beogradsko-novosadskog, a na izborima za predsjednika Mešihata Islamske zajednice u Srbiji u izabran je u januaru mjesecu 2014. godine.

Član je Islamske svjetske lige – Rabite u Mekki.

Dobitnik je više priznanja, od kojih izdvajamo: 2015. godine – Priznanje i nagrada “Muderris Muhamed Seid efendija Serdarević”, 2014. godine Priznanje Inetrnacionalnog univerziteta u Novom Pazaru, 2013. priznanje Ministarstva prosvjete Republike Turske Eskişehir – Turska, 2012. priznanje Medrese Gazi Isa-beg u Novom Pazaru, 2011. priznanje Fakulteta za islamske studije u Novom Pazaru.

Koristi se arapskim, engleskim i albanskim jezikom. Objavio je preko pedeset radova u međunarodnim naučnim časopisima iz oblasti islamskog misionarstva, metodike islamske vjeronauke i komunikologije. Recenzent je deset udžbenika. Učestvovao je na preko dvije stotine konferencija, simpozija i okruglih stolova u zemlji i inostranstvu.

Oženjen je i otac četvero djece.

Muftija prof. dr. Mevlud-ef. Dudić

HADŽET – DAN ŠEHIDA

Bismillah!

Od postanka prvog čovjeka na Zemlji, Adema, a.s., i njegovih sinova Habila i Kabila, ljudi su se dijelili na one koji su bili protagonisti dobra i prosperiteta i na one kojima je zlo bilo njihov izbor i sijanje nereda.

Prvi su vođeni uputom Istine gradili svijet u kojem je bilo mjesta za sve ljude dobre volje, dok je druga skupina slijedila prokletog Iblisa koji odbi naređenje Gospodara da učini sedždu Njegovom stvorenju - insanu uz izgovor: "Ja sam bolji od njega, Adema, jer njega Si stvorio od ilovače, a mene od vatre..."

I sve to bi zapisano u Kur'anu, kao kultura pamćenja, kako bi buduće generacije, kako bi i naša generacija uzela pouku i poruku, što je najvažnije, odlučiti se da li ćemo biti na strani istine ili na strani laži, na strani dobra ili uz one koji čine zlo, biti uz žrtvu ili slaviti zločince...

Mi smo kao narod, kao Bošnjaci, kao muslimani, prošli težak put kako bi opstali u svojoj vjeri na svojoj zemlji. Mnogo puta kroz historiju bili smo na teškom ispitu opstanka.

Hadžet je mjesto našeg stradanja, ali i našeg uzdizanja, inšallah, naše pobjede na putu da budemo od onih koji će graditi, a ne rušiti, udariti temelje svjetlije budućnosti naših pokoljenja.

Od 1944. do 1946. godine na Hadžetu su ubijani naši sunarodnici, elita, samo zbog imena i vjere. Bio je to težak ispit čije posljedice trpimo do danas.

2010. godine, tri godine nakon agresije na Islamsku zajednicu, tadašnji režim Borisa Tadića, potpomognut destruktivnim snagama sa lokala, krenuo je u obračun sa našim institucijama, prije svega vakufom i Islamskom zajednicom.

Dana 4. septembra 2010. godine, u svetom mjesecu Ramazanu, doveli su 1500 pripadnika žandarmerije da nam oduzmu slobodu. Vjernici su sa svojim imamima i ulemom odbranili i jedno i drugo.

Zbog važnosti tog događaja u našoj modernoj historiji, Islamska zajednica je donijela odluku da se svake godine 4. septembra obilježava Dan šehida i taj datum je uvršten u Takvim Islamske zajednice. Ove godine, ovdje na Fakultetu za islamske studije održava se ova konferencija baš kada on obilježava 20 godina svog postojanja.

Poštovana braćo i sestre,

Svaki narod ima pravo da pamti svoju historiju jer tako obezbjeđuje sebi trajanje. Zato se i ne osvrćemo na zlonamjerne kritike, poručujući da nismo niti ćemo ikada odustati da budemo zajednica Srednjeg puta - puta dobra za sve ljude, oni koji će prenositi svjetlo dina i biti uvijek sa svojim narodom na braniku njegovih interesa.

Ova godina je posebna i zbog toga što se sjećamo i našeg prvog šehida koji je položio ono što je najvažnije svakom od nas - svoj život, boreći se za istinu, a protiv zla u pojedincima koji naš narod žele držati taocima svojih najprizemnijih interesa.

Molim Gospodara svjetova da mu podari Džennet, ali i svim šehidima i nevino stradalim ljudima koji su se borili da mi danas imamo priliku uživati blagodati slobode i naše vjere.

U tom smislu, u svojstvu nosioca časnog emaneta predvodnika Islamske zajednice, veoma sam sretan što imamo prilike, zahvaljujući našim naučno-kulturnim institucijama, Matici bošnjačkoj, organizirati ovaj naučni skup kojim kulturu sjecanja podižemo na nivo kakav imaju veliki i dobro organizirani narodi.

Ono što se ne zapiše rizikuje da bude zaboravljeno. Kao narod pera mi smo najpozvaniji da ostavimo iza sebe svjedočenje budućim generacijama o tome kako smo nosili naše emanete.

U svjetlu ovih poruka, želim nam svima uspješnu naučnu konferenciju na temu SANDŽAK IZMEĐU STRADANJA I POBJEDE.